

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **JUDr. V. S.**, proti žalovanému: **Finanční ředitelství pro hl. m. Prahu**, se sídlem Štěpánská 28, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 1. 2007, č. j. 6 Ca 48/2006 – 23,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 9. ledna 2007, č. j. 6 Ca 48/2006 - 23, byla zamítnuta žaloba podaná žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Finančního ředitelství pro hl. m. Prahu (dále jen „finanční ředitelství“) ze dne 31. 5. 2005, č. j. FŘ-12440/11/04, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 10 ze dne 27. 10. 2004, č. j. 313340/04/010521/4806, o převedení přeplatku na dani silniční na nedoplatek na dani z převodu nemovitostí. Městský soud odůvodnil zamítavý rozsudek tím, že rozhodnutí finančního ředitelství je v souladu se zákonem a převedení přeplatku odpovídalo § 64 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění účinném do 10. 11. 2005 (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“). Krajský soud vyhodnotil postup finančního ředitelství vyplývající z napadeného rozhodnutí podpořený spisovým materiálem jako legitimní. Daňový přeplatek lze vrátit daňovému subjektu jen za předpokladu, že není evidován na žádném z jeho osobních účtů žádným správcem daně nedoplatek na jakémkoliv dni. V daném případě přeplatek na dani silniční vzhledem k nedoplatku na dani z převodu nemovitostí, která byla stěžovateli pravomocně vyměřena, není přeplatkem, který lze vrátit. V řízení přeplatku nemůže správní orgán přezkoumávat pravomocné rozhodnutí o vyměření daně, na jejíž nedoplatek byl požadovaný přeplatek převeden. Pro posouzení věci je rozhodná pouze skutečnost, že existuje vykonatelný a pravomocný platební výměr na daň z převodu nemovitostí a že takto vyměřená daň nebyla v celé výši uhrazena.

V kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. stěžovatel především rozporuje postup městského soudu, kterým vyloučil k samostatnému projednání jedno ze dvou napadených rozhodnutí. Dále namítal nezákonnost použití přeplatku na nedoplatek na dani z převodu nemovitostí a poukazuje na svou situaci (ukončení samostatné výdělečné činnosti a dodanění částek, které nikdy neobdržel). Vyjádřil také nesouhlas s tím, že skutečnost o neplatnosti kupní smlouvy je nerozhodná pro souzenou věc. Popis spolupráce finančních úřadů pomocí automatizovaného informačního systému považuje za matoucí a městský soud podle něj účelově také posunul v rozhodnutí datum doručení žádosti stěžovatele, aby formálně stihl zákonnou lhůtu pro její vyřízení. Proto navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

Finanční ředitelství ve svém vyjádření odkázalo na svůj právní názor uvedený ve vyjádření k žalobě a v napadeném rozhodnutí, protože kasační stížnost podle něj neobsahuje žádné nové námítky.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Ze spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že usnesením ze dne 13. 1. 2006, č. j. 6 Ca 210/2005 – 22, městský soud vyloučil k samostatnému projednání rozhodnutí finančního ředitelství ze dne 31. 5. 2005, č. j. 12440/11/04. V odůvodnění pouze uvedl, že stěžovatel se domáhal zrušení dvou rozhodnutí finančního ředitelství a že pod uvedenou spisovou značkou bude nadále projednáváno rozhodnutí finančního ředitelství ze dne 4. 4. 2005, č. j. FŘ-2106/14/05.

Podle ustanovení § 39 odst. 2 s. ř. s. může předseda senátu, směřuje-li jedna žaloba proti více rozhodnutím, usnesením každé takové rozhodnutí vyloučit k samostatnému projednání, není-li společné řízení možné nebo vhodné. Posouzení důvodnosti vyloučení věci tedy svěřuje zákon do pravomoci předsedy senátu. Na zřeteli musí přitom mít, v zájmu zachování zásad soudního řízení, rychlost a hospodárnost řízení a jeho efektivitu (§ 6 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.). Vyloučením věci k samostatnému projednání není popřeno právo na zákonného soudce, neboť o obou věcech nadále rozhodoval týž soudce. Usnesení, kterým se o vyloučení věci rozhoduje, je usnesením, kterým se vede řízení a podle § 55 odst. 4 s. ř. s. nemusí obsahovat odůvodnění, pokud se jím nekončí řízení a nikomu se jím neukládá povinnost. V případě vyloučeného rozhodnutí se jednalo o rozhodnutí o zamítnutí odvolání proti rozhodnutí o přeplatku na dani silniční za rok 2001, kdežto k přezkoumání zůstalo rozhodnutí finančního ředitelství o odvolání proti výzvě k zaplacení nedoplatku na dani z převodu nemovitostí v náhradní lhůtě. Protože se jednalo o skutkově i právně odlišné věci, každé z rozhodnutí pojednává o jiné otázce a bylo vydáno v jiném správním řízení (v prvním případě jde o řízení o přeplatku, ve druhém o upomenutí platby před zahájením vlastního vymáhání). Je proto z pohledu vhodnosti pochopitelné, že k vyloučení v tomto případě došlo. S názorem stěžovatele, že vyloučením jednoho rozhodnutí ke zvláštnímu přezkumu si městský soud vytvořil podmínky pro odmítnutí žaloby pro opožděnost, nelze souhlasit. I kdyby městský soud nevyločil k samostatnému projednání tu část žaloby, která byla opožděná, musel by v jednom z výroků rozhodnout o jejím částečném odmítnutí. Vyloučením jednoho rozhodnutí k samostatnému projednání tedy nebylo dosaženo jiného výsledku pro stěžovatele a nebylo zasaženo do jeho práv.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že dne 27. 9. 2004 podal stěžovatel Finančnímu úřadu pro Prahu 10 žádost o „vrácení silniční daně v částce 600 Kč, kterou mylně

uhradil za jiného plátce této daně“. Dne 20. 10. 2004 byla doručena Finančnímu úřadu pro Prahu 10 žádost Finančního úřadu pro Prahu 5 o převedení přeplatku a včetně výkazu nedoplatků. Dne 27. 10. 2004 vydal Finanční úřad pro Prahu 10 rozhodnutí o převedení přeplatku na silniční daní ve výši 600 Kč na úhradu nedoplatku na daní z převodu nemovitostí u Finančního úřadu pro Prahu 5 se dnem úhrady 16. 4. 2002. Proti tomu rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, o němž rozhodlo finanční ředitelství žalobou napadeným rozhodnutím.

Podle ustanovení § 64 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků se přeplatek použije na úhradu případného nedoplatku u jiné daně nebo, není-li takového nedoplatku, jako záloha na dosud nesplatnou daňovou povinnost na daní, u které přeplatek vznikl. Daňový přeplatek se použije i na úhradu daňového nedoplatku téhož daňového dlužníka u jiného správce daně, u něhož je nedoplatek evidován, požádá-li o to tento správce daně tak, aby tento požadavek došel správci daně, u něhož je evidován daňový přeplatek, ještě před jeho vrácením, nejpozději však do dne lhůty nároku na jeho vrácení. K požadavku se připojí vykonatelný výkaz nedoplatků, které mají být přeplatkem uhrazeny; pokud bude požadavek uplatněn prostřednictvím propojených automatizovaných daňových informačních systémů, stačí předložit vykonatelný výkaz nedoplatků dodatečně do deseti dnů od uplatnění požadavku na úhradu nedoplatků. Požadavku nelze vyhovět, neexistuje-li v době jeho uplatnění vratitelný přeplatek. Úhrada daňových nedoplatků evidovaných u správce daně, u něhož je evidován i daňový přeplatek, má přednost. O převedení přeplatku na úhradu nedoplatku u jiné daně se daňový dlužník vyrozumí. Za den úhrady tohoto nedoplatku se považuje den, který následuje po dni vzniku přeplatku.

Podle § 64 odst. 4 citovaného zákona se přeplatek vrátí, požádá-li daňový dlužník o vrácení přeplatku, činí-li více než 50 Kč a nemá-li současně daňový dlužník nedoplatek na jiné daní u téhož správce daně, nebo neuplatnil-li podle odstavce 2 požadavek na úhradu nedoplatku jiný správce daně, a to do třiceti dnů od doručení žádosti, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak. Nemá-li daňový dlužník ke dni podání žádosti u správce daně vratitelný přeplatek, běží lhůta pro jeho vrácení až ode dne následujícího po jeho vzniku, pokud se tak stane nejdéle do šedesáti dnů ode dne podání žádosti. Nevznikne-li do této lhůty vratitelný přeplatek, žádost se zamítne. Za den vrácení přeplatku se považuje den, kdy došlo k odepsání z účtu správce daně. Vyhoví-li správce daně plně žádosti podle tohoto nebo předchozího odstavce, nemusí sdělovat daňovému dlužníkovi výsledek vyřízení jeho žádosti, pokud o to není v žádosti výslovně požádáno. Za den rozhodnutí o žádosti a současně za den jeho doručení daňovému dlužníkovi se považuje den, který následuje po dni doručení žádosti správci daně.

Ze zákona o správě daní a poplatků plyne, že daňový přeplatek je za určitých podmínek platebním prostředkem k úhradě daňových nedoplatků, jak je stanoveno v ustanovení § 59 odst. 3 písm. e) citovaného zákona. Přeplatkem hradí správce daň za dlužníka. O použití přeplatku převodem na úhradu jeho daňového nedoplatku ho vždy vyrozumí. Přeplatek může být použit i na úhradu daně u jiného správce daně, neboť zákon takovou možnost v rámci dobré správy daní předvídá. Pokud správce daně evidující nedoplatek na daní požádá správce daně, který eviduje přeplatek, je tento povinen přeplatek převést a nemůže si volit, zda jej převede či nikoli. Den úhrady je opět stanoven zákonem.

Aby mohl správce daně přeplatek vrátit daňovému subjektu, musí se jednat o přeplatek vratitelný, to znamená, že musí být vyšší než 50 Kč a že na žádném osobním účtu dlužníka není evidován nedoplatek u tohoto nebo jakéhokoli jiného správce daně, jak již vyslovil Nejvyšší správní soud v usnesení pléna ze dne 29. 4. 2004, č. j. Sst 2/2003-225, publikováno ve Sb. NSS pod č. 215/2004. Pro daň z převodu nemovitostí a daň silniční žádné zvláštní zákony nestanovily speciální režimy pro použití přeplatků, jak je tomu například u daně z přidané hodnoty.

Z daňového spisu vyplývá, že v době podání žádosti stěžovatelem Finanční úřad pro Prahu 10 se u něj nejednalo vratitelný přeplatek ve smyslu § 64 odst. 4 věta první zákona o správě daní a poplatků, protože Finanční úřad pro Prahu 5 evidoval na stěžovatelově osobním daňovém účtu nedoplatek daně z převodu nemovitostí, splatný dne 29. 8. 2003. Požadavek Finančního úřadu pro Prahu 5 došel Finančnímu úřadu pro Prahu 10 dne 11. 10. 2004, tedy v souladu s § 64 odst. 2 věta druhá ve lhůtě před jeho případným vrácením a do dne lhůty nároku na jeho vrácení. Nárok na vrácení by měl stěžovatel ve lhůtě podle § 64 odst. 4 věta první zákona o správě daní a poplatků do 30 dnů, podle věty druhé citovaného ustanovení do 60 dnů v případě, že v době doručení žádosti o vrácení správce daně žádný vratitelný přeplatek neeviduje.

Proto byl Finanční úřad pro Prahu 10 povinen žádost stěžovatele o vrácení daňového přeplatku evidovat a čekat podle § 64 odst. 4 věty druhé zákona o správě daní a poplatků od podání žádosti 60 dnů, zda mu nevznikne vratitelný daňový přeplatek. Pokud by nevznikl, teprve potom měl žádost zamítnout. Toto však stěžovatel ani v žalobě ani v kasační stížnosti nenamítal a tudíž se touto otázkou ani městský soud, ani Nejvyšší správní soud nezabýval.

Automatizovaný daňový informační systém (dále „ADIS“) je základním a nezbytným technickým prvkem správy daní, jeho existenci zákon o správě daní a poplatků předvídá. Podle § 62 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků je předmětem evidence příjmů, kterou vedou správci daně, zachycování daňových a platebních povinností, jejich úhrad nebo zániků a z toho vyplývajících daňových přeplatků a nedoplateků. Tyto údaje jsou evidovány na osobních účtech jednotlivých daňových dlužníků odděleně za každý druh daně. To, že k převedení přeplatku došlo později, než bezodkladně poté co tento přeplatek vznikl, nemá vliv na práva stěžovatele (např. vyčíslení penále) proto, že zákon stanoví za den úhrady den následující po vzniku přeplatku, ať už k faktickému převedení dojde kdykoli. Námitku, že je ADIS matoucí, stěžovatel nijak nerozvádí, nevysvětluje ani neuvádí nějakou chybu a důvod konkrétní souvislosti s projednávanou věcí. Výkaz nedoplateků Finanční úřad pro Prahu 5 z ADIS vygeneroval a poslal spolu s žádostí o převedení přeplatku, což je evidentní.

Stěžovatel namítá, že napadený rozsudek je rozporný, protože uvádí rozhodnutí ze dne 27. 10. 2004 o přeplatku uhrazeném na daň silniční za rok 2001 (podle stěžovatele uhrazené v roce 2001), se dnem úhrady 16. 4. 2002 a že jednoletý rozdíl městský soud nevysvětluje. Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že v rozsudku je správně citováno rozhodnutí o přeplatku, nad rámec citace výrokové části městský soud uvedl údaj o zdaňovacím období roku 2001. Jak vyplývá z konstrukce posuzované právní otázky, procesního postupu finančního ředitelství a napadeného rozhodnutí, tento údaj se nijak netýká skutkového a právního stavu věci a její podstaty a tím ani zákonnosti napadeného rozhodnutí.

Pokud stěžovatel napadá zmínku městského soudu o vrácení přeplatku 2987 Kč stěžovateli z daňového přiznání za rok 2003 (neuvádí ke které dani), která podle něj nemá souvislost s věcí a navíc podle něj soud ani neuvádí, že toto rozhodnutí bylo zrušeno, k tomu Nejvyšší správní soud sděluje, že v rozsudku městského soudu je citovaný přeplatek uveden pouze v popisu napadeného správního rozhodnutí, ne ve vlastním odůvodnění, čili nemůže být předmětem přezkumu v kasačním řízení. Navíc se tato otázka vůbec ani souzené věci netýká.

Stejně tak další stěžovatelovy námítky o ukončení ztrátové samostatné výdělečné činnosti a „navýšení daňového přiznání dodatečně správcem daně o nedobytné pohledávky několik let nazpět“ nemají žádnou souvislost s projednávanou věcí a nelze se jimi tedy v tomto ani předcházejícím soudním, ba ani ve správním řízení, zabývat. K námitce, že městský soud měl k dispozici žalobu na zrušení kupní smlouvy a že neplatnost má vliv na souzenou

věc, Nejvyšší správní soud uvádí, že případné námitky týkající se vyměření daně z převodu nemovitostí nelze rovněž v souzené věci projednávat, protože s ní nemají žádnou souvislost a napadeného rozhodnutí se netýkají. Opačný postup by byl v rozporu se zásadou legitimacy i legality.

K námitce včasné omluvy z jednání nařízeného na 9. 1. 2007 uvádí stěžovatel, že zaslal omluvu v den jednání a znova následující den doručil osobně. Ze spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že v podání ze dne 23. 12. 2005, doručeném soudu 27. 12. 2005, stěžovatel výslovně požádal, aby bylo ve věci nařízeno jednání a že předvolání k tomuto jednání bylo stěžovateli doručeno poštou dne 18. 12. 2006. Podle protokolu o ústním jednání konaném dne 9. 1. 2007 nebyl za stěžovatele nikdo přítomen, ani on sám. Dále je ve spise založena omluva stěžovatele z jednání ze dne 8. 1. 2007, podaná k poštovní přepravě dne 9. 1. 2007, doručená soudu dne 10. 1. 2007. Podle záznamu ze dne 10. 1. 2007 stěžovatel ve 14,10 hodin nahlížel do spisu a téhož dne ve 14,00 hodin osobně doručil soudu kopii písemné omluvy a potvrzení zaměstnavatele (Ministerstva financí) ze dne 9. 1. 2007 o tom, že nemůže být stěžovatel uvolněn na jednání kvůli náhlé potřebě plnění pracovních úkolů. Protože omluva z jednání byla doručena soudu až následující den po jeho konání, postupoval městský soud v souladu se zákonem a námitka stěžovatele v tomto směru je nedůvodná.

Vzhledem k výše uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek není nezákonný, a proto podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. dubna 2008

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu